

Tanácskozás Juhász Ferenc költészetéről

1993. szeptember 28–29., Budapest

A Magyar Tudományos Akadémia Irodalomtudományi Intézete és az Újvidéki Magyar Nyelv, Irodalom és Hungarológiai Kutatások Intézete hagyományaitól eltérően, ismét Budapesten tartotta konferenciáját.

A rendszeresen megrendezett tanácskozások történetében másodszor foglalkoztak az előadók élő alkotó munkásságával, hangsúlyozottan törekedve az objektivitásra. A tanácskozáson Juhász Ferenc is megjelent, s nemcsak figyelemmel kísérte az előadásokat, de egy-egy adattal, az irodalomtörténészek számára ismeretlen részlettel ki is egészítette az elhangzottakat. A konferenciát megnyitó Bori Imre a *Fűszál-éposz* kapcsán mutatta be a Juhász Ferenc-i eposz műfaji sajátosságait, változásait. Angyalosi Gergely műelemzésében *A csönd virága* című korai, s általa kiemelkedőnek tartott versről beszélt. Pomogáts Béla *A tékozló ország szerkezete és nyelve* című felolvasását Utasi Csaba tanulmánya követte, amelyben a Juhász-művek kritikai fogadtatását dolgozta fel (*Juhász Ferenc a hatvanas években*). Bányai János a Juhász-vers idegen nyelvre való átültetésének lehetőségeit járta körül (*A József Attila-vers Danilo Kiš fordításában és jegyzetével*). Délután, Gerold László az életműben visszatérő halál-motívumot vizsgálta a költő *Latinovits*-versét elemezve. Majd Harkai Vass Éva és Láncz Irén nyelvészeti szempontokat érvényesítő, *A Juhász-vers kép- és motívumvilága*, illetve *A szóösszetételek néhány kérdése Juhász Ferenc költői nyelvében* című dolgozata hangzott el.

A konferencia második napján Rónay László *A költő és a világegyetem* címmel írt tanulmányát, a szerző távollétében, Angyalosi Gergely olvasta fel. Ezt követően Juhász Erzsébet a *Föld alatti lilium* kötetet tárgyalva tárta fel az „anya” jelentésrétegeit. A költői életmű 80-as évtizedeivel és legújabb darabjával foglalkozott a két utolsó előadás. A történelmi változásokkal való szembenézés és a költői önvizsgálat dokumentumaként méltatta Bata Imre a *Krisztus levétele a keresztről* című verset, az életmű eddigi záródarabját. Bodnár György az ezt megelőző szakaszt a költői jelenlétről való jeladásként értékelte, egyetértve Bata Imrével abban, hogy a *Krisztus levétele...* Juhász költészetében a művészi megújulás lehetőségeit rejti. (*Mikrokozmosz, életkép, naplóvers*)

Juhász Ferenc lírai hangvételű hozzászólása és Bányai Jánosnak, az újvidéki intézet igazgatójának összefoglalója zárta a konferenciát. Ismételten bizonyosodott, hogy egy még lezáratlan és sok esetben indulatokat keltő életmű is értékelhető irodalomtörténeti, poétikai eszközökkel. A résztvevők kifejezték azt a reményüket, hogy jövőre, egy hasonlóan izgalmas eszmecsere a hagyományoknak megfelelően, Újvidéken gyűlhetnek össze.

Stauder Mária